

การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริม
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
ในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

THE DEVELOPMENT OF THINKING ACTIVITY
PACKAGE FOR ENHANCING MANAGEMENT
EXPERIENCES OF EARLY CHILDHOOD IN LOCAL
ORGANIZATION, CHANTHABURI

Article History

Received: April 1, 2020

Revised: May 12, 2020

Accepted: June 1, 2020

นภัส ศรีเจริญประมง¹

วรลณี ฅนอมชาติ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี และ 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิด ผู้เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านแก้ว จำนวน 30 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ประกอบด้วย 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 การพัฒนาต้นแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ช่วงที่ 2 การทดลองใช้ต้นแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ และช่วงที่ 3 การวิเคราะห์และปรับปรุงชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และระยะที่ 2 การสรุปและนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. จากการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเมื่อนำมาทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมทักษะการคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.86/82.85

¹ อาจารย์ ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วของกลุ่มทดลอง สูงกว่าคะแนนทักษะความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. หลังการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ พบว่า ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิด อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมทักษะการคิด , ทักษะการคิด , การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were; 1) to promote a learning management experiences of early childhood in local organization, Chanthaburi base on 80/80 2) to study the results of thinking activity package for enhancing management experiences of early childhood in local organization, Chanthaburi and; 3) to study the satisfaction of teacher toward to the thinking activity package by to promote thinking skills. The research participants were 30 early childhood in Bankeaw school. The research consisted of 2 phases: 1) the development of thinking activity package for enhancing management experiences of early childhood in local organization, Chanthaburi consisting of 3 steps; (1) develop the thinking activity package model, (2) preliminary field study of the the thinking activity package model, and (3) analysis and revision of the thinking activity package, and 2) the conclusion of the research results.

The findings were as follows:

1. The results of thinking activity package for enhancing management experiences of early childhood attained the efficiency index at 81.86/82.85

2. The results of the analysis of the effectiveness of thinking activity package using t-test showed that the post-test scores of the experimental group were significantly different the pre-test scores of the experimental group at the level of .01

3. After using thinking activity package; The satisfaction of the teacher was at the high level of satisfaction.

Keywords: thinking activity package, thinking skills, management experiences of early childhood

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนในทุกระดับชั้นจำเป็นต้องเตรียมให้พร้อมสำหรับการเป็นพลเมืองและพลโลกที่มีความรู้ มีทักษะในการปรับตัว สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ซึ่งทักษะการคิดถือได้ว่าเป็นหัวใจของพัฒนาการของมนุษย์ในการที่จะพัฒนาตนเองให้ทันกับโลกในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงไป ทักษะการคิดถือเป็นหัวใจของการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเด็กปกติและเด็กพิเศษทุกคนควรได้รับการประเมินและส่งเสริมทักษะการคิด เพื่อให้เขาประสบความสำเร็จและก้าวหน้าในการเรียนรู้และอยู่รอดทั้งในวันนี้และในอนาคต (ศศิภา จงรักโชคชัย, 2557)

จากยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ (คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561 : หน้า 37 - 38) นั้น จะเห็นได้ว่าเด็กในยุคปัจจุบันและอนาคตจำเป็นที่จะต้องมีความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ทั้งหมดนี้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาครูในยุคศตวรรษที่ 21 โดยครูต้องยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” กล่าวคือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ครูต้องตอบได้ว่าศิษย์ได้เรียนอะไรและเพื่อให้ศิษย์ได้เรียนสิ่งเหล่านั้น ครูต้องทำอะไร ไม่ทำอะไร ในสภาพเช่นนี้ ครูยังมีความสำคัญมากขึ้น ที่จะต้องปฏิบัติตนด้วยการไม่สอน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเรียนมีทักษะดังกล่าว (วิจารณ์ พานิช, 2555) ดังนั้นการพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดให้กับเด็กโดยครูจึงเป็นสิ่งจำเป็น และจะช่วยส่งเสริมการปูพื้นฐานทางสมองที่ดีให้แก่เด็กต่อไปในทุกด้าน

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นให้กับเด็กไทยในยุคปัจจุบันยังไม่ได้ได้รับความสนใจอย่างจริงจังและยังไม่มี การดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม อาจเนื่องมาจากโครงสร้างทางวัฒนธรรมและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยที่ผู้ใหญ่ไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งกฎกติกา หรือข้อตกลงที่ถูกกำหนดขึ้นด้วยตนเอง ทำให้เด็กไม่ได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับทักษะการคิด (ปัทมศิริ ธีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์, 2561 : หน้า 3) นอกจากนี้กระบวนการคิดของเด็กไทยผ่านระบบการศึกษาที่ตกต่ำและล่าช้าส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศอย่างมาก เรื่องดังกล่าวถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งได้มีผู้แสดงความคิดเห็น ทศนะเกี่ยวกับปัญหาด้านนี้ของเด็กไทยไว้มากมาย โดยในบทความของกลิ่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : หน้า 1) ที่ได้กล่าวถึงและมองว่าการจัดการศึกษาที่ผ่านมาของเด็กไทยนั้น มีผลที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ อีกทั้งในปัจจุบันการศึกษายุค 4.0 เป็นการศึกษาในยุครฐานความรู้ที่จำเป็นต้องมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง โดยที่ไม่ต้องเลียนแบบหรือพึ่งพาต่างชาติ เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ทางความคิด ผลงานหรือนวัตกรรมขึ้นมาเองได้ (กันตวรรณ มีสมสาร และ กัญญา ศิลปะกิจยาน, 2561 : หน้า 172) จึงทำให้เห็นถึงความจำเป็นในการที่จะต้องฝึกฝนและสอนทักษะการคิดในเชิงสร้างสรรค์ให้กับเด็ก เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้คิดประดิษฐ์ (2556) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนแบบที่เรียนแต่ในห้อง ท่องจำหนังสือแบบนกแก้วนกขุนทอง เพียงเพื่อนำไปสอบแข่งขันเลื่อนขั้นสูงขึ้น นอกจากไม่เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงที่สามารถนำมาปฏิบัติ นำมาใช้ในชีวิตได้แล้ว ยังสร้างความเห็นแก่ตัวที่จะต้องเป็นผู้ชนะในลู่วิ่งแข่งขันทางการศึกษา จึงเกิดภาวะที่เรียนหนังสือจนไม่รู้จักมนุษย์ ไม่รู้จักโลก

การพัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นนั้น ควรพัฒนาตั้งแต่ช่วงปฐมวัยเนื่องจากเป็นช่วงที่เด็กเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดและเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ (อรุณี- หรดาล, 2555 : หน้า 55) การจัดกิจกรรมพัฒนาการคิด จึงเป็นบทบาทหนึ่งของครูที่จะต้องจัดกิจกรรมขึ้น เพื่อฝึกทักษะการคิดให้กับเด็ก เนื่องจากการคิดนั้นเป็นกระบวนการไม่สามารถมองเห็นได้ง่าย จะเห็นได้ก็จากผลของการคิด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : หน้า 48) และเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการคิดให้เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัย การจัดรูปแบบในการเรียนรู้หรือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก โดยการที่ครูใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ตอบสนองให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และครูยังสามารถนำชุดกิจกรรมการคิดนี้ไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของตนเองในสถานศึกษา เนื่องจากชุดกิจกรรมทักษะการคิดนี้ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดความคิดระหว่างการเรียน ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถในการเรียน ความสนใจและความถนัดทางการเรียนในเด็กแต่ละคน ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยต้องการพัฒนาทักษะการคิดในด้านของความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับเด็กในระดับปฐมวัย โดยการนำกิจกรรมมาเป็นสิ่งที่ต่อยอดทางความคิดให้กับเด็กปฐมวัยได้เรียนรู้อย่างมีความเป็นรูปธรรม และมีรายละเอียดเพียงพอต่อการส่งเสริมให้ครูสามารถนำชุดกิจกรรมทักษะการคิดนี้ไปพัฒนาให้กับเด็กในระดับปฐมวัยของตนเองได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงพัฒนา โดยศึกษาและวิจัยกับเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา จังหวัดจันทบุรี

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัยในสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ โรงเรียนบ้านแก้ว จำนวน 60 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านแก้ว จำนวน 30 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมทักษะการคิด

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม และด้านความคิดคล่องแคล่ว

3.2.2 ระดับความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิด

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย จะมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ของสถานศึกษานั้น ซึ่งจะเป็นหน่วยการสอนในช่วงของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งผู้วิจัยได้ไปศึกษาหน่วยการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยจากสถานศึกษาที่จะไปทำวิจัย

5. ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

ช่วงที่ 1 การพัฒนาต้นแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิด ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาต้นแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิด ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร บทความ การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้วิจัยมองเห็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษา โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกทักษะการคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและด้านความคิดคล่อง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรม และวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 ที่เป็นหน่วยการเรียนรู้และใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา

1.2 ผู้วิจัยสร้างชุดกิจกรรม และสร้างแบบวัดทักษะการคิดฯ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ศึกษาความต้องการของเด็กปฐมวัยที่เกี่ยวกับขอบข่ายเนื้อหา ประเภทและรูปแบบของชุดกิจกรรม สื่อประกอบการใช้ชุดกิจกรรม การวัดและประเมินผล การนำชุดกิจกรรมไปใช้ พร้อมทั้งศึกษาความคิดเห็นของครูปฐมวัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ขอบข่ายเนื้อหา สื่อ การวัดและประเมินผล และการนำไปใช้ของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูล

เบื้องต้นที่ได้มาวิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์ และนำขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรมของจันทร์จิรา รัตนไพบูลย์ (2549 : หน้า 48) และสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : หน้า 53 - 54) มาประยุกต์ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นการวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การกำหนดหน่วย หัวเรื่องที่จะใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
2. ขั้นการวางแผน มีการกำหนดรายละเอียดของหน่วยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม และรูปแบบการประเมิน
3. ขั้นการเลือกและผลิตสื่อวัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นสื่อการสอนทั้งหมด
4. ขั้นการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม โดยนำชุดกิจกรรมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ความถูกต้องของเนื้อหาที่ใช้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ และกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน รวมทั้งให้ประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของชุดกิจกรรมทักษะการคิด

จากนั้นผู้วิจัยนำชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขในด้านความเหมาะสมจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาประสิทธิภาพ E1/E2 กับเด็กอนุบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดทักษะการคิดฯ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการวัดทักษะการคิดฯ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบวัดทักษะการคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วในเด็กระดับชั้นอนุบาล
2. กำหนดวัตถุประสงค์ และสร้างแบบวัดทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่ได้ประยุกต์จากแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอร์แรนซ์ วอลลาซ โคแกน ในด้านที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่ว
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์ และนำขั้นตอนในการสร้างแบบวัดทักษะการคิดด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่ว จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ วิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ ค่า IOC เป็นเกณฑ์กำหนด

4. นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กับกลุ่มตัวอย่าง (Try out) โดยผู้วิจัยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้

5. ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิด

โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิดหลักการเกี่ยวกับความพึงพอใจเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดรูปแบบคำถามจากเอกสาร โดยเกณฑ์การตรวจคะแนนระดับความพึงพอใจมี 5 ระดับ

1.3 ผู้วิจัยทำการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมโดยใช้คำถาม
สถานการณ์ ทบทวนความรู้เดิม ให้เกิดทักษะความสามารถในการคิดกับเนื้อหาที่จะเรียนและใช้ชุด
กิจกรรมทักษะการคิดฯ

ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้ผู้เรียนออกมานำเสนอผลงาน และร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่ได้จาก
การทำและการเรียนรู้

ช่วงที่ 2 การทดลองใช้ต้นแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

ผู้วิจัยดำเนินการนำชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่เป็นต้นแบบที่พัฒนาขึ้นมาปรับใช้ โดย
มีการดำเนินการ คือ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยคัดเลือกเด็กและครู
ปฐมวัยในโรงเรียนบ้านแก้ว ใช้การเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย และได้ทำการศึกษาข้อมูล และเก็บข้อมูล
พื้นฐานทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยในห้องเรียนและบริบทการสอนของครูในสถานศึกษา โดยการ
สังเกตพฤติกรรม และการสนทนาซักถาม ซึ่งผู้วิจัยมีการดำเนินการตามต้นแบบกระบวนการพัฒนา
ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ โดยมีขั้นตอนในการนำชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ มาใช้ดังนี้

1. ผู้เรียนทำแบบวัดทักษะก่อนการใช้ชุดกิจกรรมฯ
2. ศึกษาชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามบัตรเนื้อหา และปฏิบัติตามในคู่มือ
4. ผู้เรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรม โดยผู้วิจัยสังเกตและบันทึกผลที่จะได้จากการทำ
กิจกรรม

5. ผู้เรียนทำแบบวัดทักษะหลังการใช้ชุดกิจกรรมฯ

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการเชิง
คุณลักษณะ ซึ่งใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ โดยมีรายละเอียด
ดังนี้

1. ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ผู้วิจัยใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความ
คิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่ว ซึ่งเป็นแบบวัดโดยใช้สถานการณ์ที่ให้ในรูปแบบของสถานการณ์
เดียวกันกับหลังใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

2. ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของครูและเด็กปฐมวัย
ในสภาพการณ์ขณะร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ บันทึกพฤติกรรมและคำพูด และการสังเกตแบบ
ไม่มีส่วนร่วมการสัมภาษณ์

3. หลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ผู้วิจัยใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความ
คิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่ว ซึ่งเป็นแบบวัดโดยใช้สถานการณ์ที่ให้ในรูปแบบของสถานการณ์
เดียวกันกับหลังใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ และแบบสำรวจความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดกิจกรรม
ทักษะการคิดฯ โดยผู้วิจัยจะทำการสำรวจกับครูหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

ช่วงที่ 3 การวิเคราะห์และปรับชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและปรับการจัดการเรียนรู้ในช่วงที่ 3 โดยเริ่มทำการสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ในระหว่างดำเนินการกิจกรรมตามต้นแบบการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ซึ่งมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นระยะเวลาตลอดการดำเนินการควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลจากหลากหลายวิธีการ

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการทดลองใช้ต้นแบบฯ คือ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการทดลองใช้ต้นแบบการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ โดยการประเมินด้วยการใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test การจัดกิจกรรมและการใช้ชุดกิจกรรม ประเมินด้วยวิธีการตั้งคำถามเพื่อให้ครูได้ประเมินกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ กับเด็กระดับอนุบาล และการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้แต่ละส่วน โดยเก็บข้อมูลจากการสังเกตของผู้วิจัย บันทึกการเรียนรู้และการสัมภาษณ์ ทำการประเมินและวิเคราะห์การเรียนรู้และความพึงพอใจ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับและพัฒนาองค์ความรู้ และกิจกรรมเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและมีการปรับปรุงชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ในระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ กับครูและเด็กปฐมวัย

ระยะที่ 2 การสรุปและนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นคำถามวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในแต่ละช่วงเวลา นำมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนา และสร้างชุดกิจกรรมทักษะการคิดให้กับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อสรุปย่อๆ เข้าด้วยกัน และสร้างเป็นบทสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัยตามวิธีการแบบอุปนัย และนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ คือ การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี (ฉบับสมบูรณ์)

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ โดยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

1.2 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ โดยการทดลองกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับเด็กอนุบาล โรงเรียนวัดดอนตาล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้ง เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 ผู้ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เป็นรายบุคคล จำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วยเด็กมีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน (1 : 1 : 1) นำมาหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ คือ 81.33/83.00 พบว่า ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เกิดข้อบกพร่องตรงความเข้าใจของเด็กก่อนกับการมอบหมายของผู้วิจัย และระยะเวลาที่ใช้มีจำกัด

ครั้งที่ 2 ผู้ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เป็นรายกลุ่มย่อยจำนวน 6 คน ซึ่งประกอบด้วยเด็กมีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน นำมาหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ คือ 81.50/85.00 พบว่า เด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ตามที่ได้รับมอบหมาย แต่เวลาที่ให้ยังไม่เพียงพอต่อการทำกิจกรรม

ครั้งที่ 3 ผู้ทดลองจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เป็นภาคสนาม จำนวน 25 คน ซึ่งประกอบด้วยเด็กมีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน นำมาหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้ค่าประสิทธิภาพ คือ 83.00/85.25 พบว่า ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ จึงได้นำไปใช้ในการทดลอง

จากการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเมื่อนำมาทดลอง พบว่า การใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในระหว่างเรียน และการทำแบบวัดหลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ของเด็กปฐมวัยจำนวน 30 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของทั้งชุดกิจกรรม คือ E / E มีค่าเท่ากับ 81.86/82.85 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลของการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

2.1 ผลการวัดความคิดสร้างสรรค์ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ มาเปรียบเทียบกับโดยวิธีการทางสถิติ โดยใช้ค่า t-test ผลการทดลองพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วของกลุ่มทดลอง สูงกว่าคะแนนทักษะความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ คือ หลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ

2.2 ผลของแบบสอบถามระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ หลังเข้าร่วมกิจกรรมทักษะการคิดฯ ผู้วิจัยให้ครูทำแบบสอบถามความพึงพอใจมีต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ เพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ พบว่า จากรายการความพึงพอใจของครูทั้งหมดข้างต้น อยู่ในระดับมาก และจากข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของครู ในลักษณะปลายเปิดโดยตอบอย่าง

อิสระ พบว่า ครูได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในด้านการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ คือ อยากให้นำกิจกรรมที่ได้ใช้ความคิดร่วมกันมาเพิ่มเติมมากกว่านี้ และในด้านชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ คือ อยากให้มีชุดกิจกรรมที่ตอบสนองทักษะการคิดของเด็กในด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมดังจะเห็นได้จากการสรุปผลการศึกษาวิจัยข้างต้นซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เพราะเป็นผลเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วได้ดำเนินการตามหลักการในการสร้างชุดกิจกรรมอย่างมีระบบ โดยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากทางแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์เนื้อหากิจกรรม กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวางแผนการสอน และยังได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในด้านเนื้อหา ตัวชุดกิจกรรม ประโยชน์ที่เด็กปฐมวัยจะได้เรียนรู้ เพื่อหาข้อบกพร่องและนำข้อบกพร่องมาปรับแก้ให้ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยได้ทำการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ก่อนนำไปใช้จริง ยังสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : หน้า 494) ที่ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมในแง่ของผู้ผลิตชุดกิจกรรม คือ การทดสอบหาประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่า เนื้อหาที่บรรจุในชุดกิจกรรมนั้นมีความเหมาะสมและง่ายต่อการเข้าใจ สำหรับผู้ใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง ดังนั้นก่อนนำชุดกิจกรรมไปใช้ ครูควรมั่นใจว่าชุดกิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้ได้ชุดกิจกรรมที่มีคุณค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ในส่วนของการกำหนดชุดกิจกรรม ผู้วิจัยใช้การบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ซึ่งในชุดกิจกรรมเด็กปฐมวัยจะต้องลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง โดยศึกษาจากแผนภาพขั้นตอนในการทำที่ได้ใส่ไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุดด้วยตนเอง ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้ในชุดกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น และเนื่องจากกิจกรรมที่อยู่ในชุดกิจกรรมเป็นแนวของกิจกรรมสร้างสรรค์จึงทำให้บรรยากาศในการใช้ชุดกิจกรรมของเด็กเกิดความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 ที่ได้กล่าวถึง การบูรณาการการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับเด็กปฐมวัย ควรยึดตัวเด็กเป็นสำคัญ เน้นเรื่องที่เด็กสนใจ ใกล้ตัวเด็ก ให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรม อาจเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ความยาก ง่ายของกิจกรรมควรมีปะปนกัน จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560 : หน้า 41)

2. ผลของการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนี้

ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ สำหรับพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและความคิดคล่องแคล่วที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้นได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาภาพ ด้านกิจกรรม และมีแนวทางในการให้เด็กทำกิจกรรมโดยการกระตุ้นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดความอยากรู้อยากเห็น มีการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยไม่มีกรอบในเรื่องของความถูกต้องตามหลักเนื้อหาวิชาการ ดังนั้นเด็กปฐมวัยจะรู้สึกกดดัน เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับบุญเกื้อ ควรหาเวช (2545 : หน้า 110) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นแบบรายบุคคล ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัดความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้สุธนธ์ สินธพานนท์ (2551 : หน้า 21) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมว่า ชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน และเป็นการฝึกความเป็นประชาธิปไตย จากข้างต้นจะเห็นว่าการศึกษาที่เด็กปฐมวัยได้ใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ นั้นทำให้เห็นผลการเรียนรู้ในด้านที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาแล้ว ยังส่งผลให้เกิดการสร้างบุคลิกลักษณะของผู้เรียนเพื่อต่อยอดไปในอนาคตในศตวรรษที่ 21 ด้วย

นอกจากนี้การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ มีรูปแบบของการทำกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2543 : หน้า 17 - 20) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะของการให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะได้เรียนรู้ด้วยตนเองและพึ่งพาตนเองในการแสวงหาคำตอบแล้ว ยังต้องพึ่งการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน บุคคลอื่น ๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนด้วย ซึ่งชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่ผู้วิจัยได้คิดขึ้นนั้น เป็นลักษณะของการที่ผู้เรียนจะต้องใช้ชุดกิจกรรมในบางชุดกิจกรรมที่ต้องเรียนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มกับเพื่อน ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีบทบาทในการทำกิจกรรม ได้แสดงความคิดเห็น โดยมีผู้วิจัยและครูคอยชี้แนะแนวทางในการให้คำแนะนำต่าง ๆ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่ครูได้ประเมินผลนั้น พบว่าอยู่ในระดับความพึงพอใจมากในทุกด้านซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากลักษณะรูปแบบชุดกิจกรรมทักษะการคิดฯ ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มและด้านความคิดคล่องแคล่วที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการใช้ทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งยังได้ฝึกฝนทักษะทางความคิดด้านเหล่านี้ร่วมด้วยจากการใช้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้คิดขึ้นดังจะเห็นได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่ครูได้ประเมินจากการที่ใช้ชุดกิจกรรม ซึ่งตัวกิจกรรมทักษะการคิดสร้างสรรค์ในชุดกิจกรรมมีความน่าสนใจ ทันสมัยและเหมาะสมกับวัยของเด็ก และรูปแบบกิจกรรมในชุดกิจกรรม ช่วยให้ผู้เรียนและครูเข้าใจและใช้กระบวนการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเป็นขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดให้กับเด็กปฐมวัยที่เป็นในลักษณะของรูปแบบชุดกิจกรรมอื่น ๆ ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้แบบสอนแต่เนื้อหาให้กับผู้เรียน
2. ในสถานศึกษาระดับอื่น ๆ ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดร่วมด้วย เพื่อเป็นการพัฒนาทางความคิดตั้งแต่เริ่มแรก และฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการคิดที่เพิ่มมากขึ้นในระดับชั้นถัดไป

.....

บรรณานุกรม

- กันตวรรณ มีสมสาร และกัญญา ศิลปะกิจยาน. (2561). การพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุค 4.0. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 8(1) : 171-178.
- กลิ่น สระทองเนียม. (2561). บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ปูรากฐานเด็กไทยสู่อนาคต. เดลินิวส์ [Online]. แหล่งที่มา : <http://www.dailynews.co.th/Content.do?contentId=50718> [13 ธันวาคม 2561]
- คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). [Online]. แหล่งที่มา : http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF. [5 ธันวาคม 2561]
- จันทร์จิรา รัตนไพบูลย์. (2549). การพัฒนาชุดกิจกรรมค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสำหรับนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชูศักดิ์ ประเสริฐ. (2561). การศึกษาไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน. [Online]. แหล่งที่มา : <http://www.chusak.net/index.php?mo=3&art=42067358> [10 ธันวาคม 2561]
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). เอกสารชุดการสอน สื่อการสอนระดับประถมศึกษา เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญแก้ว ควรหาเวช. (2545). นวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัทมศิริ อีรานุรักษ์ จารุชัยนิวัฒน์. (2561). การพัฒนาทักษะการคิดและความเข้าใจประชาธิปไตยสำหรับเด็กปฐมวัย [Online]. แหล่งที่มา : http://www.educathai.com/upload/content/file_1445662463.pdf [10 ธันวาคม 2561]

- ทิศนา แคมมณี. (2543). ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
สตศรีสุภะดีวงศ์.
- ศศิภา จงรักโชคชัย. (2557). การขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ [Online]. แหล่งที่มา: <http://www.taamkru.com.th> [12 ธันวาคม 2561]
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2555). พัฒนาทักษะการคิด...ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินต์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). พิมพ์ครั้งที่ 2. การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียน
สำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- อรุณี หรดาล. (2555). การศึกษาปฐมวัยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน: วิฤติหรือโอกาส. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มสธ. 5(2): 54-62.